

Warszawa, dnia 11 stycznia 2023 r.

Sygn. akt VI Ka 1229/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Michał Bukiewicz

protokolant: protokolant sądowy – stażysta Natalia Szewczak

przy udziale oskarżyciela publicznego Eryka Choińskiego reprezentującego Państwową Inspekcję Pracy

po rozpoznaniu dnia 11 stycznia 2023 r.

sprawy J. L. syna W. i E., ur. (...) w W.

obwinionego o czyn z art. 10 ust. 1 w zw. z art. 5 pkt 1 Ustawy z dnia 10.01.2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, (Dz.U.z 2021 r., poz.936).

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

z dnia 22 sierpnia 2022 r. sygn. akt III W 802/22

zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że obwinionego J. L. uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu czynu; koszty procesu ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 1229/22

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2022 roku, w sprawie o sygn. akt III W 802/22, uznał obwinionego J. L. za winnego tego, że jako franczyzobiorca sklepu (...) nr (...) przy ul. (...) w W., w dniu 27 lutego 2022 roku, tj. niedzielę niehandlową, prowadził handel w sklepie (...) nr (...) przy ul. (...) w W., czym wyczerpał znamiona czynu z art. 10 ust. 1 w zw. z art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 roku o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni. W związku z tym, Sąd Rejonowy wymierzył J. L. karę nagany.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca J. L., zaskarżając go w całości na korzyść obwinionego. Apelujący zarzucił zaskarżonemu wyrokowi m. in. obrazę przepisu prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu, tj. art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 roku o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, poprzez jego błędne zastosowanie i w konsekwencji uznanie na podstawie prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, że zachowanie obwinionego zarzucone mu w treści wniosku o ukaranie wyczerpuje znamiona wykroczenia ujętego w tymże wniosku, podczas gdy owe zachowanie pozostaje poza zakresem penalizacji wskazanego przepisu. W konkluzji skarżący wniósł o uniewinnienie obwinionego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy obwinionego zasługiwała na uwzględnienie.

Zaznaczenia wymaga na wstępie, że w ocenie Sądu Okręgowego materiał dowodowy zgromadzony w przedmiotowej sprawie jest kompletny, a jego ocena, dokonana przez sąd I instancji – prawidłowa i niebudząca wątpliwości. Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy na podstawie owego materiału są trafne i bezsporne, w związku z czym Sąd Okręgowy przyjmuje je jako własne.

Przeprowadzona przez sąd II instancji kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia prowadzi jednakże do wniosku, iż Sąd Rejonowy, uznając J. L. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, istotnie dopuścił się naruszenia wskazanego przez skarżącego przepisu art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 roku o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni. Przywołany przepis penalizuje zachowanie, polegające na powierzaniu wykonywania pracy w handlu lub wykonywania czynności związanych z handlem pracownikowi lub zatrudnionemu, wbrew zakazowi handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w niedziele lub święta. J. L. obwiniony został natomiast o to, że w niedzielę niehandlową „prowadził handel” w sklepie (...) nr (...) przy ul. (...) w W..

Z literalnego brzmienia przepisu art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 roku o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni wprost wynika, że w zakresie jego zastosowania mieszczą się zachowania związane z powierzaniem wykonywania pracy w handlu lub wykonywania czynności związanych z handlem pracownikowi lub innemu zatrudnionemu. Samo „prowadzenie handlu” nie jest natomiast objęte hipotezą normy prawnej wywodzonej z owego przepisu, co pozostaje zresztą w pełnej zgodzie z teleologią omawianej regulacji, która wprowadzona została przecież w celu ochrony interesów pracowników oraz innych osób zatrudnionych w placówkach handlowych. Co więcej prowadzenie handlu osobiście przez przedsiębiorcę jest dozwolone w niedziele niehandlowe. Skoro natomiast w opisie czynu przypisanego przez sąd I instancji J. L. brak jest znamion koniecznych do stwierdzenia, że dopuścił się on popełnienia zarzucanego mu wykroczenia, to skazanie go za owe wykroczenie istotnie świadczy o tym, iż Sąd Rejonowy, bezpodstawnie rozszerzając zakres zastosowania przepisu art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 roku o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni, dopuścił się obrazy przepisów prawa materialnego.

Zgodnie z art. 82 § 2 pkt 1 k.p.w., wyrok skazujący powinien zawierać, między innymi, dokładne określenie przypisanego obwinionemu czynu. Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, który w odniesieniu do analogicznego dla procedury karnej przepisu art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. stwierdził, że „brak w opisie czynu przypisanego oskarżonemu w wyroku (art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k.) jakiegokolwiek znamienia ustawowego typu czynu zabronionego skutkuje niemożnością przypisania odpowiedzialności karnej za ten czyn” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2017 roku, sygn. akt V KK 372/16). Tożsame stanowisko wyrażone zostało w wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31 października 2019 roku, w sprawie o sygn. akt II AKa 213/19, gdzie wskazano, że „wyrok skazujący, zgodnie z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., powinien zawierać dokładne określenie przypisanego oskarżonemu czynu oraz jego kwalifikację prawną. Opis czynu przypisanego winien być jednoznaczny, nie dający możliwości różnych jego interpretacji i winien być zawarty w sentencji wyroku, a nie w uzasadnieniu”. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 lipca 2021 roku, sygn. akt II KK 154/21, stwierdził przy tym, że „opis czynu zawarty w wyroku musi zawierać komplet znamion czynu stypizowanego jako przestępstwo albowiem tylko wtedy nie dochodzi do błędu w subsumcji prawnej (obrazy prawa materialnego”. Słowem, w opisie czynu zarzucanego i ostatecznie przypisanego J. L. brak znamienia polegającego na powierzaniu pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu lub wykonywania czynności związanych z handlem. W konsekwencji, dekompletacji uległy znamiona ustawowe wykroczenia z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 roku o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni, co uniemożliwia przypisanie obwinionemu sprawstwa za ów czyn.

Ze względu na poczynione powyżej uwagi stwierdzić trzeba, że uznanie przez sąd I instancji J. L. za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia, bez uprzedniej modyfikacji opisu czynu w ten sposób, aby odpowiadał on znamionom wykroczenia z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 roku o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni, było niedopuszczalne. Z uwagi natomiast na to, że wyrok Sądu Rejonowego nie został zaskarżony na niekorzyść obwinionego, Sąd Okręgowy, w związku z brzmieniem art. 434 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w., nie mógł dokonać takowej modyfikacji w ramach przeprowadzonej kontroli instancyjnej. Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji również nie było

w realiach niniejszej sprawy możliwe z uwagi na treść art. 443 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. W konsekwencji, jedynym dopuszczalnym rozstrzygnięciem była zmiana orzeczenia Sądu Rejonowego i uniewinnienie obwinionego od popełnienia czynu zarzucanego mu we wniosku o ukaranie oraz przypisanego w wyroku przez sąd I instancji.

W związku z powyższym, rozważania na temat tego, czy czynności wykonywane w dniu 27 lutego 2022 roku przez pracownicę sklepu – (...) – związane były bezpośrednio z handlem, czy też nie, a co za tym idzie – rozważania, czy powierzenie jej owych czynności przez obwinionego było zgodne z uregulowaniami zawartymi w ustawie z dnia 10 stycznia 2018 roku o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni, czy też pozostawało z nimi w sprzeczności, uznać należy w tym stanie procesowym za irrelevantne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Skoro w opisie czynu zarzucanego J. L. we wniosku o ukaranie i przypisanego mu przez Sąd Rejonowy brak znamienia powierzenia pracownikowi wykonywania pracy w handlu lub wykonywania czynności związanych z handlem, to bez znaczenia jest, czy do takiego powierzenia istotnie doszło, czy też nie. Z uwagi na wadliwe sformułowanie przez oskarżyciela publicznego stawianego obwinionemu zarzutu oraz powielenie owego błędu przez sąd I instancji, okoliczność związana z realizacją omawianego znamienia pozostawała bowiem poza zakresem rozpoznania sprawy przez sąd II instancji. Szczegółowe odnoszenie się do zaprezentowanej w tym przedmiocie argumentacji skarżącego uznać należy zatem za bezprzedmiotowe. W związku z tym Sąd Okręgowy postanowił, na podstawie art. 436 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w., nie odnosić się do zarzutów podnoszonych w tym zakresie przez apelującego. J. L. zarzucono wyłącznie zachowanie polegające na „prowadzeniu handlu”, co samo w sobie zabronione nie jest, w związku z czym, mając na względzie uwagi poczynione powyżej, wobec podsądnego wydać należało wyrok uniewinniający.

Reasumując, Sąd Okręgowy, z uwagi na powyższe rozważania, uznał za zasadny podniesiony w apelacji zarzut obrazy przepisu art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 roku o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni, polegający na błędnym uznaniu, że zarzucone obwinionemu we wniosku o ukaranie i przypisane mu przez Sąd Rejonowy zachowanie realizuje znamiona ww. przepisu. W konsekwencji, sąd II instancji, nie mogąc w przedmiotowej sprawie rozstrzygać na niekorzyść J. L., zmienił zaskarżony wyrok i uniewinnił podsądnego od popełnienia zarzucanego mu czynu. Przyjęty przez Sąd Okręgowy kierunek rozstrzygnięcia sprawił przy tym, że odnoszenie się do pozostałych zarzutów podnoszonych przez skarżącego we wniesionej apelacji uznać należało za bezprzedmiotowe.

Sąd Okręgowy kosztami procesu obciążył Skarb Państwa. Zgodnie bowiem z art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w. w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 121 § 1 k.p.w., w razie uniewinnienia obwinionego, koszty postępowania ponosi w sprawie, w której wniosek o ukaranie złożył oskarżyciel publiczny - odpowiednio Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.